

Oranje is franje die kan worden opgeborgen op zolder.

Door: David Weel
07-11-16

Twee weken voordat Willem-Alexander het koningschap op zich nam publiceerde de Wereld Draait Door de eerste LuckyTV waarin Willem-Alexander en zijn vrouw Maxima voorkwamen. Sander van der Pavert, de maker van de video's, maakt veelal gebruik van bestaand beeldmateriaal dat wordt bewerkt of gemanipuleerd; interviews worden verknipt tot absurde gesprekken, acteurs worden nagesynchroniseerd of voice-overs worden vervangen. 'Ik ben geen protocolfascist. Mensen moeten mij aanspreken als Willy, omdat ik daarmee op mijn gemak kan zijn.' vertelt de nagesynchroniseerde Willem-Alexander in het plat Haags, waarop Maxima hem in het slecht sprekend Nederlands bijvalt: 'Iedereen noemt hem Willy hoor. Koning of prins, het doet er niet toe. Het is meer wat wij vertegenwoordiging.' Na het succes van de eerste video volgden er meer. Inmiddels staat het koningspaar, 83 video's verder, onder het Nederlandse volk beter bekend als Willy en Max.

De koning en koningin worden inmiddels niet meer beschouwd als serieuze leiders van ons Nederland, maar als mascottes. Ook steeds vaker staan de kranten vol met artikelen waarin wordt getwijfeld aan het nut van ons Koningshuis. Afgelopen maand laaide de discussie op over de begroting van het Koningshuis, de belastingdeal, waar de regering niet van op de hoogte was en het onacceptabel gedrag van prins Bernard. De discussies kennen zowel voor als tegenstanders, maar ik zie geen toekomst meer voor de familie Oranje en ben daarmee een tegenstander van het koningshuis. Het koningshuis in Nederland zou moeten worden afgeschaft.

Ten eerste krijgen de koning, zijn moeder en zijn vrouw veel te veel betaald voor de taken die zij uitvoeren. De Rijksbegroting van 2017 liegt er niet om. Onze eigen Willy krijgt komend jaar 866 duizend euro op zijn bankrekening gestort, indirect betaald door de Nederlandse belastingbetaler. Het salaris van onze koning wordt namelijk betaald door de staat waar de hardwerkende Nederlander weer belasting aan afdraagt. Zo'n groot bedrag is lastig te bevatten, maar als we dit enorme bedrag delen door de 365 dagen van het jaar, komen we op een bedrag van 2.372 euro per dag. Zo'n bedrag is natuurlijk absurd voor de taken die de koning heeft. Onder zijn taken vallen het beëdigen van ministers en staatssecretarissen, het officieel bevestigen van internationale verdragen, het foutloos voorlezen van de Troonrede, het knippen van lintjes en het ondertekenen van wetten en Koninklijke besluiten. Het zijn taken waar iets wordt bevestigd. De Eerste en Tweede Kamer werken hard aan een plan, denken er weken over na en de koning zet enkel zijn handtekening onder dit idee of draagt het uit door het voor te lezen. Het zijn taken die er enkel bestaan voor de ceremonie, maar inhoudelijk stelt het niet veel voor.

Willem is niet de enige die goed betaald krijgt voor het koninklijke leven. Koningin Maxima verdient per jaar 343 duizend euro en ook ons oud-koningin, prinses Beatrix, kan heerlijk genieten van haar oude dag met jaarlijks zo'n 489 duizend euro die op haar rekening gestort

wordt. En wat doen ze voor dit geld? Maxima is voorzitter van twee stichtingen die gaan over de geschenken en de historische verzamelingen van het Huis Oranje-Nassau. Daarnaast staat ze aan de zijde van onze koning. Beatrix is inmiddels voornamelijk Beschermvrouwe van zo'n 63 fondsen, een symbolische taak.

Als we deze salarissen van de drie bij elkaar optellen komen we op een bedrag van afgerond 1.7 miljoen euro per jaar. Dat is nog al een bedrag, maar van dat bedrag moet dan ook wel veel betaald worden zou je zeggen. Denk aan koningsdagen, koetsen, auto's en huizen. Dit is echter niet het geval. Al deze uitgavenposten worden door de staat betaald voor ons koningshuis.

Ten eerste worden de 'personele en materiële' uitgaven van ons koningshuis vergoed, wat neerkomt op een bedrag van 6.2 miljoen euro per jaar. "En wat daar precies onder valt, dat weten we niet" vertelt Gerrit van Malkenhorst, van het Nieuw Republikeins Genootschap, dat al jaren pleit voor meer openheid over de koninklijke bankrekening, aan Metro Nieuws. "In ieder geval worden zijn meest naaste medewerkers daarmee betaald. Maar het zou goed kunnen dat ook de pakken van de koning uit dat potje komen."

Een tweede vergoeding zijn de doorbelaste uitgaven van 5,7 miljoen euro, waaronder de militaire entourage van het staatshoofd valt.

Een derde vergoeding is voor alle functionele uitgaven zoals al het personeel, de bezoeken aan het Caribisch deel van het Koninkrijk en de materiële diensten als auto's. Alles wat Willem-Alexander gebruikt en doet om zijn taak als koning uit te kunnen voeren wordt dus door de staat betaald, wat neerkomt op een bedrag van 41,4 miljoen euro, begroot voor 2017 in de Miljoenennota.

Maar dit is nog niet alles. Nog 17,1 miljoen euro kan bij de andere miljoenen worden opgeteld voor alle staatsbezoeken, de paleizen, de zeilboot van prinses Beatrix -per jaar ongeveer 87 duizend euro voor restauratie- en de beveiliging van het koningshuis.

Dit geld kan beter besteed worden aan andere zaken. Elk jaar kampt de overheid met een begrotingstekort. Laten we dit tekort beperken door geen geld meer voor het koningshuis te begroten, want echt nodig hebben ze dit geld niet en eerlijk is het al helemaal niet.

In 2013 werd de Balkenendenorm een verplichte norm wat inhield dat openbare bestuurders in Nederland niet meer mogen verdienen dan 100 procent van het ministersalaris dat in 2016 179 duizend euro per jaar was. De koning hoeft zich blijkbaar niet te houden aan deze norm en wordt daarmee niet gezien als openbare bestuurder. Deze mensen zijn er dan echt enkel voor het ceremoniële gedeelte van onze politiek. In dat geval is het bedrag dat aan deze familie wordt uitgegeven al helemaal niet op zijn plek

En dan kan je zeggen dat ook een president bakken met geld kost, maar zelfs als een president ons twee keer zo veel als de koning zou kosten, dan nog zou het redelijker zijn wanneer we die bakken met geld besteden aan iemand die zich herhaaldelijk moet verantwoorden en die we na vier jaar kunnen afrekenen op prestaties. Onze koning is onschendbaar, wat inhoudt dat hij geen verantwoording hoeft af te leggen voor zijn handelen. Het zijn de ministers die de politieke verantwoordelijkheid hebben over de uitspraken en het gedrag van de Koning. Dit systeem gaat regelrecht in tegen het kernpunt van een democratie, waar leiders verantwoording moeten afleggen aan het volk. Het doet ontzettend denken aan

een minderjarig kind dat alles krijgt van zijn ouders en geen verantwoording hoeft af te leggen voor dat ene gebroken raam, veroorzaakt door de bal die er door hem te hard tegenaan geschopt werd. Bij het verwenne kind kunnen wij allen nog begrijpen dat de verantwoording niet bij het kind zelf ligt, maar onze koning is een volwassen man van 49 jaar. Laat hem zelf de verantwoordelijkheid op zich nemen of laat zijn salaris beperken tot 5 euro zakgeld per week.

Naast het veel te hoge salaris van de 'blauw bloedjes' hebben zij ook een privilege dat niet op zijn plaats is. In tegenstelling tot iedere andere Nederlander hoeven de koning, koningin en prinses Beatrix geen belasting te betalen. Een voorrecht dat al sinds 1848 in de grondwet staat. In 1848 werd in de Grondwet namelijk al een fiscale vrijstelling voor koning Willem I geregeld. Men was bezorgd dat een koning met te weinig geld zijn onafhankelijkheid zou verliezen. In 1967 heeft een commissie de kwestie nog eens goed bekeken en is tot de slotsom gekomen dat de uitzondering in de Grondwet moest blijven staan. Toch betaalt het koningshuis, volgens de door RTL Nieuws onthulde documenten uit het Nationaal Archief, sinds 1973 wel belasting. Dit belasting bedrag wordt echter gecompenseerd door de staat en vormt zo een slinkse belastingdeal.

Tegenwoordig heeft de koning genoeg geld om al zijn zeer verantwoordelijke bezigheden te bekostigen en is er geen belastingdeal meer nodig. Ook is deze wet in strijd met het belangrijkste artikel uit deze hele grondwet: Artikel 1.

"Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan."

Op basis van het geslacht Oranje-Nassau wordt de koning, zijn vrouw en zijn moeder opzettelijk bevoordeeld. Er is hier sprake van een positieve vorm van discriminatie, wat volgens Artikel 1 van de grondwet verboden zou moeten zijn. RTL Nieuws kreeg inzage in documenten van het Nationaal Archief en stelt dat koningin Juliana een extra bedrag van 150 duizend tot tweehonderdduizend gulden per jaar kreeg om haar belasting van te betalen. De Oranjes zouden de afgelopen 42 jaar in totaal 7 miljoen euro compensatie hebben ontvangen.

Van dit salaris en belastingvoordeel kunnen Willem-Alexander en zijn moeder gebruik maken omdat ze in het juiste gezin zijn geboren. Door middel van erfopvolging maken zij aanspraak op hun luxe leventje. Met andere woorden: de koning is koning omdat zijn moeder koningin was.

Uiteraard wordt de koning opgeleid tot koning, maar of hij nou goed of slecht kan leren, een laag IQ heeft of niet of geen interesse heeft voor politiek, hij wordt toch koning. Dit systeem past niet meer in onze maatschappij. Bij ieder ander zou er worden geselecteerd op bepaalde capaciteiten, maar bij de koning worden er geen eisen gesteld. Ook deze, speciaal voor het koningshuis bedachte, uitzondering staat in contrast met de grondwet van Thorbecke uit 1848. Artikel 3 vertelt ons dat 'Alle Nederlanders op gelijke voet in openbare dienst benoembaar zijn.' Dit artikel geeft dus aan dat iedere Nederlander bij de overheid kan werken als hij of zij aan de gestelde eisen voldoet. Maar solliciteren op de baan van koning of koningin is tegenwoordig nog niet mogelijk.

Er zijn Nederlanders, aanhangers van het koningshuis, die de koninklijke familie bij Nederland vinden horen. ‘Natuurlijk kan niet iedereen koning worden. Zonder Oranje is Nederland zichzelf niet meer.’, maar Nederland bestaat in deze vorm slechts tweehonderd jaar.

Op 16 maart 1815 nam Willem Frederik Prins van Oranje-Nassau ofwel Willem I zelf de titel koning der Nederlanden aan, waarna zijn erfgenamen de taak als bestuurder hebben overgenomen. De familie van Oranje is dus aan ons opgedrongen en geen burger heeft kunnen kiezen of ze dit wel of niet wilde. Tweehonderd jaar later is er niet veel meer over van een machtige leidende koning en is het koningshuis meer een symbool, aangezien we vanaf 1848 in Nederland een constitutionele monarchie kennen, waarbij de koning dus geen verantwoordelijkheid meer heeft en de ministeriële verantwoordelijkheid heerst. Kan Nederland niet zonder dit symbool, zonder de Oranjes? Natuurlijk wel. Kijk naar de zeventiende eeuw, de meest succesvolle periode in de geschiedenis van ons land, die ons rijk beroemd heeft gemaakt. Onze Gouden Eeuw vond plaats toen Nederland een republiek was, zonder familie van Oranje.

Ja, maar een republiek...dat zou betekenen dat Koningsdag zou verdwijnen. Emeritus hoogleraar Historische Nederlandse Letterkunde Herman Pleij noemt de Koningsdag, aan de tafel van het televisieprogramma Pauw en Witteman, een belangrijk saamhorigheidsritueel. “Van een niet te onderschatten waarde voor een land met zo’n grote diversiteit.” Inderdaad, Koningsdag zorgt voor saamhorigheid, het gevoel bij elkaar te horen, maar deze saamhorigheid is ook op een andere manier te realiseren. Stel dat we vanaf nu op 27 april de ‘Dag van de Republiek’ zouden vieren. We geven iedereen vrij, vrijmarkten worden ingericht, rood-wit-blauwe pakjes worden aangetrokken, radiozenders organiseren hun feesten en de president houdt een mooie toespraak. Verschil is er bijna niet en om die reden is het aannemelijk dat er net zoveel plezier wordt gemaakt als tijdens de oude konings- en koninginnedagen. Elk jaar bezoekt de koninklijke familie maar één stad, maar in de steden waar de Oranjes niet komen is er nog steeds sprake van feest, gezelligheid en saamhorigheid. Ook in andere landen zien we dat een feest met veel saamhorigheid en zonder koninklijke familie mogelijk is. Kijk naar Quatorze Julliet in Frankrijk en naar Independence Day in de Verenigde Staten waar het volk één wordt door middel van parades, picknicks, vuurwerkshows en andere gelegenheden ter viering van de historie van het land.

De mythe dat het koningshuis bijdraagt aan onze welvaart en dat de leden van het Koninklijke Huis onmisbaar zijn als ambassadeurs bij internationale handelsbetrekkingen wordt door voorstanders van het Koningshuis gebruikt als argument. Het verhaal dat het koningshuis Nederland naar schatting ‘miljarden’ oplevert, is echter gebaseerd op één berekeningetje van Harry van Dalen uit 2007. De Tilburgse econoom stelde dat een monarchie door zijn stabiliteit eerder buitenlandse investeerders aantrekt dan een willekeurige republiek of dictatuur. Deze gedachte is echter omstreden. Tot 2008 zouden koninkrijken het structureel beter doen dan niet-koninkrijken. Maar dat lijkt meer met geografie dan met staatsvorm te maken te hebben aangezien de koninkrijken in het toch al welvarende Europa liggen.

Ook worden belangrijke handelsbesluiten niet in een paar dagen genomen. Zeker niet als het over miljoenen gaat. De onderhandelingen om grote economische deals te sluiten worden

gedaan door het bedrijfsleven en vervolgens wordt het contract ondertekent op een bijzonder evenement waar Willem-Alexander op de proppen komt om een handtekening te zetten.

Het blijkt uit cijfers dat er geen bewijs is van een positieve invloed van het koningshuis op de Nederlandse economie. Uit onderzoek van het Nieuw Republikeins Genootschap naar de veertien staatsbezoeken van 2000 tot en met 2009 blijkt uit CBS-cijfers dat de groei van de export niet meer toeneemt na een staatsbezoek. Er is geen positieve trendbreuk in de groei. Sommige handelscontacten van Nederland lopen goed en anderen minder, maar dit staat niet in verband met het bezoek van een Oranje.

Een voorbeeldfunctie dan. Het koningshuis staat voor de echte Nederlander en is een goed voorbeeld voor de rest van de Nederlanders. Nee, ook dat is niet het geval. De 'echte' Nederlander betaald gewoon belasting en heeft geen eigen vliegtuig tot zijn beschikking. En met boektitels als 'Ondeugend Oranje' van Philip Droge, 'Geheimen van Oranje' van Ton Biesmaat, 'Paleisgeheimen' van Peter van der Vorst en 'De vrouwen van Prins Bernhard' van Marc van der Linden kan je het al een beetje raden. Een voorbeeldfunctie voor de beschaafde burger is het koningshuis ook niet.

We duiken even de geschiedenis in van de Oranjes en komen uit bij Willem II (1792-1849). Volgens de biografie van deze koning, geschreven door historicus Jeroen van Zanten, die toegang kreeg tot het archief van het Koninklijk Huis, blijkt Willem II betrokken te zijn geweest bij diverse complotten tegen de Franse koning. Ook zou hij biseksuele gevoelens hebben gehad die hij toen natuurlijk niet tot uiting kon brengen, omdat dit een schande zou zijn voor de hele familie. Toch werd hij al in 1819 gechanteerd met een homoseksuele verhouding die hij was aangegaan. Het inperken van zijn eigen macht in 1848, de liberale grondwet, ging ook niet helemaal vanuit eigen wil. Een kleine groep journalisten en politici die op de hoogte waren van de biseksuele geaardheid van de koning dreigde met de openbaring van dit geheim als hij de grondwetsherziening van 1848 niet zou tekenen, zo schrijft Nederlands Cultuurfonds in een persbericht. Het feit dat deze man biseksueel was is geen probleem, maar het beeld dat hij uit vrije wil het volk meer macht gaf door het tekenen van de liberale grondwet is wel onjuist.

Willem III (1817-1890) hield er van om als potloodventer op het terras van zijn tweede huis aan het Meer van Genève te verschijnen. Ook nam hij het niet zo nauw met de leeftijd van de meisjes waar hij zijn obscene seksuele fantasieën mee verwerkelijkte. Uiteindelijk trouwde hij als 61-jarige man met de 20-jarige Emma van Waldeck-Pyrmont waarmee hij één dochter kreeg: troonopvolgster Wilhelmina (1880-1962).

Prins Bernhard, de man van de dochter van Wilhelmina, Juliana (1909-2004) is een schandaal op zich. 27 oktober 2016 verscheen de biografie van koningin Juliana, geschreven door historicus Jolande Withuis, die zich doormiddel van archiefonderzoek en veel interviews heeft verdiept in de naoorlogse geschiedenis. Ook de Duitse prins Bernard komt in het boek ruim aan bod. Als president van het Wereld Natuur Fonds jaagde hij op wilde dieren, hij verwekte buitenechtelijke kinderen bij een Duitse pilote en een Franse maîtresse en hij nam begin jaren zestig 1,1 miljoen US-dollar aan steekpenningen aan van de Amerikaanse vliegtuigbouwer Lockheed met het doel dat Nederland over zou gaan tot de aankoop van een vliegtuig van Lockheed.

Verder trouwde de, inmiddels overleden, prins Friso, broer van Koning Willem-Alexander, met de ex van topcrimineel Klaas Bruinsma, wat pas in 2003 in een televisieprogramma van misdaadjournalist Peter R. de Vries werd bewezen.

En natuurlijk zijn er in alle families wel geheimen en schandalen, maar van een voorbeeldfunctie van het koningshuis kunnen we zeker niet meer spreken.

Al met al, verdienen Willem-Alexander, Maxima en Beatrix te veel geld voor de taken die zij moeten uitvoeren. Ook hoeven ze over dit bedrag geen belasting te betalen, terwijl de rest van de Nederlanders daar wel toe verplicht is. De manier waarop de koning koning wordt, erfopvolging, is in de huidige tijd van democratie ook niet meer op zijn plaats. Bovendien heeft Nederland in het al verleden laten zien dat wij het heel goed kunnen doen zonder de familie van Oranje en saamhorigheid die de koningsdag met zich meebrengt kan ook worden bereikt door een andere feestdag, waarbij het niet om één familie draait maar om het hele volk. Daarnaast ondervindt Nederland geen toegenomen welvaart door het koningshuis en een voorbeeldfunctie is deze familie ook niet meer na alle schandalen.

Het is jammer dat de ontzettend leuke video's over het koningshuis van Sander van der Pavert dan ook ten onder zullen gaan, maar de argumenten tegen onze constitutionele monarchie liegen er niet om. Het koningshuis moet worden afgeschaft. Oranje is franje die kan worden opgeborgen op zolder en kan verdwijnen in de geschiedenisboeken. Nederland kan heel goed zonder het koningshuis.